

Utlåtande trafik

Detaljplan för Hammarhagen östra, del av Kristina 4:15 och del av Silvergruvan 1:88, Sala kommun, Västmanlands län

Upprättad 26 maj 2025

Innehållsförteckning

Inledning	3
Bakgrund och syfte	3
Nulägesbeskrivning	4
Lokalisering	4
Avstånd till målpunkter.....	4
Vägsystemet.....	5
Förutsättningar för gång- och cykeltrafikanter	5
Förutsättningar för resande med kollektivtrafik	6
Parkering	6
Planförslaget	7
Trafikalstring	7
Framtida trafikmängder	7
Gatustruktur	7
Anslutningar till planområdet	8
Parkering	8
Barnperspektiv.....	8
Slutsats	9

Inledning

Bakgrund och syfte

Syftet med detaljplanen är att pröva möjligheten till att uppföra bostäder i form av småhus utan att områdets landsbygdskaraktär går förlorad. Detaljplanen möjliggör för cirka 35-40 bostäder i form av småhus.

Syftet med detta trafikutlåtande är att beskriva befintliga förhållanden, visa trafikallsträng från de kommande bostäderna och beskriva påverkan på befintliga vägnätet.

Figur 1. Planområdets läge söder om Sala centrum markerat med en röd cirkel.

Nulägesbeskrivning

Planområdet är beläget i södra Sala tätort inom befintliga bostadsområdet Hammarhagen och är cirka 3,8 hektar stort. Den västra delen av planområdet består idag av jordbruksmark och den östra delen består av oexploaterad skogsmark. Planområdet är indelat i fyra delområden (A-D).

Figur 2. Karta som redovisar de olika delområdena inom detaljplaneområdet.

Lokalisering

Förutsättningarna för att de boende på platsen kan använda sig av hållbara transportmedel (gång, cykel och kollektivtrafik) för sina transporter inom vardagen är låg då det i dagsläget inte finns en tydlig gång- och cykelkoppling till närmaste allmänna gång- och cykelväg. Minst en bil per hushåll är troligt att räkna med eftersom kollektivtrafikkopplingen till och från området i dagsläget inte är utvecklad. Närmaste gång- och cykelnät som leder till service och vardagliga målpunkter finns cirka 450 meter från området.

Avstånd till målpunkter

Närservice och rekreation

Skola och förskola – 3 km respektive 1,3 km

Matbutik – 2,4 km

Vårdcentral – 4 km

Natur/rekreation – naturmark finns i anslutning till planområdet

Träning/idrott – 2 km

Bibliotek – 4,5 km

Kollektivtrafik

Tåg – 4 km (Sala station)

Buss – 450 m

Centrum

Sala centrum – 3 km (shopping, kultur och nöjesliv)

Vägsystemet

Planområdet nås från väster via Västeråsleden, väg 800 (gamla riksväg 56).

Västeråsleden (väg 800)

Västeråsleden är en statlig väg där Trafikverket är väghållare fram till och med korsningen där Sörskogsleden börjar. Där övergår väghållarskapet till kommunen. Vägen är asfalterad, delvis belyst och har en bredd på 10 meter. Från Stentomten-korsningen med vägen som leder till Hammarhagen i öster löper en gång- och cykelväg längs Västeråsledens östra sida. Gång- och cykelvägen börjar där och fortsätter sedan norrut mot Sala centrum. Kommunen är väghållare för gång- och cykelvägen.

Hastigheten på Västeråsleden är reglerad till 70 km/tim. Trafikmängden på Västeråsleden är 5012 fordon ÅDT enligt de senaste mätningar som utfördes år 2021(ÅDT, årsmedeldygnstrafik).

Huvudgatan inom Hammarhagenområdet

Gatan inom Hammarhagenområdet är en samfällid väg där en samfällighet är väghållare. Där övergår väghållarskapet till kommunen. Vägen är en grusväg, den är inte belyst och har en bredd på ca 4,5-5 meter, vissa delar 6,5 meter.

Hastigheten på vägen är reglerad till 70 km/tim. Trafikmängden på vägen är osäker då inga mätningar skett inom de senaste åren. Dock kan mängden uppskattas till cirka 200 bilar per dygn då det är cirka 30 hushåll, då räknat på 5 resor per dygn enligt Trafikverkets beräkningsmetod.

Huvudgatan används i huvudsak av de boende inom området men också av besökare till hästanläggningen som finns inom Hammarhagenområdet. Hästverksamheten är en målpunkt förutom befintliga bostäder.

Förutsättningar för gång- och cykeltrafikanter

Utmed Västeråsleden finns en separerad gång- och cykelväg som leder till Sala centrum. Runtom planområdet finns goda rekreationsmöjligheter.

Figur 3. Karta som visar var gång- och cykelnätet går, se blå linje i nordvästra hörnet av kartan.

Förutsättningar för resande med kollektivtrafik

Närmaste busshållplats är Gruvan/Sala silvergruva som ligger cirka 450 meter nordväst från planområdet. Hållplatsen trafikeras av linje 569 (Sala-Västerås, Västerås-Sala) med halvtimmetrafik under rusningstider på vardagar och timtrafik övriga tider vardag och helg.

På Gruvvägen, som nås via gång och cykel, cirka 900 meter norr om planområdet finns ytterligare en busshållplats. Hållplatsen trafikeras av Silverlinjen som är en stadslinje inom Sala tätort. Timtrafik gäller vardag och helg.

Möjlighet till tågpendling finns från Sala station som ligger ca 4 km norr om planområdet. Stationen trafikeras av SJ, Mälartåg och Upptåget. På vardagar och helger avgår tågen en gång i timmen i varje riktning. Under högtrafik på morgonen och eftermiddagen avgår tåg en gång i halvtimmen. Vid stationen finns en pendelparkering.

Parkering

Parkering sker på egen fastighet.

Planförslaget

Planförslaget innebär att cirka 35-40 nya bostäder kommer att uppföras.

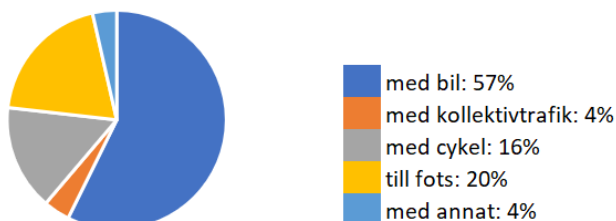
Trafikalstring

För att uppskatta trafikalstringen från området har Trafikverkets trafikalstringsverktyg använts. Verktöget ger en uppskattning om antalet resor utifrån dagens kunskapsläge om trafikalstring. I och med detta finns flera osäkerhetsfaktorer som kan påverka resultatet. Resultatet ger en fingervisning om hur mycket trafik som kan komma att genereras och ska inte tolkas som exakta siffror. Enligt trafikalstringsverktyget kommer området att generera ytterligare cirka 215 resor per dygn med en skattad fördelning enligt nedan. Störst andel av resorna, 57 procent förväntas ske med bil.

Antal resor (totalt, exkl. nyttotrafik)

Bästa skattning: 215 resor/dygn

Skattad färdmedelsfördelning

Osäkerhet

Andelen av resorna som är baserade på trafikalstringstal med **låg** / **medel** / **hög** osäkerhet. Ju högre osäkerhet, desto försiktigare bör du vara

Figur 4. Resultat från trafikalstringsverktyg.

Markanvändningstyp	Bil	Kollektivtrafik*	Cykel	Gång	Annat	Totalt
Småhus	123	8	34	42	8	215
Totalt antal resor/dygn	123	8	34	42	8	215

Tabell 1. Antal resor från bostad.

*Totalt antal på- och avstigande

Antalet resor i tabell 1 ovan motsvarar en årsdygnstrafik (ÅDT) på 108 fordon/dygn. Kunskapen kring hur mycket biltrafik småhus genererar är god. 215 totalt bedöms planområdet generera en årsdygnstrafik på cirka 108 fordon/dygn.

Framtida trafikmängder

Merparten av trafiken från planområdet bedöms ha Västeråsleden som färdväg för att ta sig vidare till sin slutdestination. Därför görs ett antagande att biltrafiken från exploateringen kommer att ha liten påverkan på trafikmängderna i stort för Västeråsleden med anslutande vägar.

Gatustruktur

Huvudgatan in i området kommer fortsättningsvis vara den befintliga vägen inom området. Vägen har en körbana på 4,5-6,5 m (beroende på vilken del man mäter) utan belysning och ingen trottoar. Gatustrukturen på vägen möjliggör inte en framtida förlängning av gång- och cykelvägnätet parallellt med vägen för att knyta samman de södra delarna av Hammarhagen och Sala centrum men det skulle kunna uppnås genom anläggning av en parallell gång- och cykelbana. Var denna kan anläggas behöver i så fall studeras vidare. Alternativt att det blir en gata med fler funktioner där bil, gång- och cykel används gemensamt. Det är dock någonting som behöver studeras vidare då

Vägen inom Hammarhagenområdet är en samfällad väg med statligt bidrag och enskilt underhåll. De tillkommande bostäderna kommer att ansluta sig till vägsamfälligheten vilket i det stora hela innebär en förbättring för vägsamfällighetens ekonomiska situation.

Delområde D kan komma att ha en egen gemensamhetsanläggning för drift och skötsel av sin väg då den endast leder till kommande bostäder inom delområde D. De tillkommande bostäderna inom samtliga delområden kommer att ansluta sig till Hammarhagens vägsamfällighet.

Vägbredd är i dagsläget inget problem inom området utan det är snarare underhåll av vägen. Det här är uppgifter som framkommit under bl.a. förhandsbeskedärenden, planärenden m.m. inom området. Med fler andelar i vägsamfälligheten och fler engagerade bostäder bedöms situationen kunna förbättras då föreningens ekonomi förbättras. Detta är dock uppgifter från boende.

Trafikverket ser befintlig väg som en väg av gott skick och tillräckligt säker för att låta den vara en enskild väg med möjlighet för allmänheten att använda. Detta då vägsamfälligheten får statligt bidrag.

Anslutningar till planområdet

Planområdet ansluter fortsättningsvis till Västeråsleden vid befintlig korsning, Hammarhagen. Tillkommande bostäder ansluter sig till den samfällda vägen inom Hammarhagen. Delområde A får en stickgata till planerade bostäder, delområde B-C ansluter sig naturligt då bostäder planeras inom befintlig vägstruktur. Delområde D får två nya anslutningar till vägen.

Parkering

Parkering fortsätter ske på egen fastighet. Inga parkeringsytor möjliggörs i detaljplanen.

Barnperspektiv

I landsbygdsområden är vägar ofta smalare, saknar trottoarer och har högre hastigheter, vilket gör dem mindre säkra för barn jämfört med stadsmiljöer. Ur ett barnperspektiv innebär detta ökad risk vid förflyttning till exempelvis skola, fritidsaktiviteter eller lek. Därför krävs särskild hänsyn vid planering och utformning av trafikmiljöer på landsbygden, för att främja trygghet, tillgänglighet och barns självständiga rörlighet.

Ett barnperspektiv har inte studerats i detalj. Vid behov kan utlåtandet utökas med det till granskningsskedet.

Slutsats

De tillkommande bostäderna bedöms inte medföra några trafiksäkerhetsrisker för befintligt vägnät. Med fler andelar i vägsamfälligheten kan befintlig väg utvecklas och inneha en högre möjlighet för bland annat underhåll och utformning med god standard. Vägen är i dagsläget klassad som en enskild väg med god standard.

Figur 4. Illustrationsplan som redovisar hur området kan komma att se ut när utbyggt. Rödmarkerade områden är delområdena med jordbruksmark inom planområdet.

Figur 5. Planområdet markerat med rött och avgränsningarna syns tydligt åt alla håll.